

De Korsakov-studie

De kenmerken en het functioneren van mensen met het syndroom van Korsakov die in een verpleeghuis verblijven

De zorg voor mensen met het syndroom van Korsakov die in een verpleeghuis verblijven is complex en intensief en de omgang met deze bewoners kan ingewikkeld zijn. De langdurige zorg voor deze groep verpleeghuisbewoners is vooral gebaseerd op jarenlange ervaring, er is nog weinig wetenschappelijk onderzoek naar gedaan. Daarom was het doel van dit onderzoek het verkrijgen van beter inzicht in de kenmerken en het functioneren van deze groep mensen met specifieke aandacht voor gedragsymptomen en zelfinzicht.

Kenmerken

- Gemiddelde verblijfsduur is ruim 6 jaar
- Lichamelijke (68%) en psychiatrische (59%) nevenaandoeningen komen veel voor
- Bij persoonlijke verzorging enkel toezicht of aansturing nodig, bij huishoudelijke taken meer hulp

Het syndroom van Korsakov kenmerkt zich door ernstige geheugenstoornissen en problemen bij het plannen en organiseren van de dagelijkse activiteiten. Vaak is ook het zelfinzicht verminderd.

Opvattingen goede zorg

1. Samen het dagelijks leven doen
2. Standvastig zijn
3. Respectvol bejegenen

Deze opvattingen gaan over de manier waarop zorgmedewerkers zorgontvankelijkheid proberen te realiseren en weerspiegelen verschillende visies op de zorgrelatie en autonomie

Gedragsymptomen

- Komen frequent en gelijktijdig voor, met name prikkelbaarheid, agitatie en ontremd gedrag
- Wanen opvallend vaker dan hallucinaties, mogelijk door verstoord besef van realiteit
- Zorgmedewerkers ervaren relatief weinig last, oa doordat zorg goed is afgestemd op behoeften (zoals specifieke woonomgeving en dagbesteding) en door gewenning aan probleemgedrag

Wat hebben we geleerd?

- Voor het eerst goede beschrijving van kenmerken en zorg voor verpleeghuisbewoners met het syndroom van Korsakov
- De bevindingen zijn startpunt voor verder onderzoek en dragen bij aan ontwikkeling van zorgprogramma
- Dit kan zorgmedewerkers helpen om beter tegemoet te komen aan de complexe behoeften van deze bewoners en daarmee de kwaliteit van de zorg verbeteren

Zelfinzicht

- 71% overschat vermogen voor praktische taken
- Bij 29% niet tot mild gestoord
- Gemiddeld matig gestoord, mn voor geldzaken, indelen van dagelijkse activiteiten en persoonlijke hygiëne

Mevrouw Molema heeft het syndroom van Korsakov. Omdat zij langdurige, specialistische zorg nodig heeft woont zij in een verpleeghuis dat gespecialiseerd is in de zorg voor mensen met dit syndroom.

Psychofarmaca

- 71% gebruikt psychofarmaca
- 48% gebruikt antipsychoticum
- Vermoedelijk (deels) voor behandeling van probleemgedrag

Hoe kunnen we de zorg nog beter maken?

- Passende en specialistische zorg
- Gestructureerde, multidisciplinaire aanpak van probleemgedrag en passend voorschrijven van psychofarmaca
- Herkenning en evaluatie van mate van zelfinzicht
- Intervisie en moreel beraad kunnen helpen bij bewustwording van eigen opvattingen en handelingswijze

DIRECT NAAR DE [KORSAKOV-STUDIE](#)

VOOR MEER INFORMATIE [INEKE GERRIDZEN](#), UITVOEREND ONDERZOEKER: I.GERRIDZEN@ATLANT.NL

AAN DIT ONDERZOEK WERKTEN MEE: